



A86/22

24 april 1986

REACTIES OP DE AMERIKAANSE STRAFEXPEDITIE TEGEN LYBIE (III).

In dit rapport wordt wederom melding gemaakt van een aantal commentaren op de Amerikaanse luchtaanval op Tripoli en Benghazi. Opmerkelijk was het dat KADHAFI tegenover Sovjetjournalisten de slechtheid van REAGAN illustreerde door de Amerikaanse president aan te wijzen dat hij een vreedzame oplossing van de kwestie Noord-Ierland blokkeert.

## REACTIES OP DE AMERIKAANSE STRAFEXPEDITIE TEGEN LYBIE (III).

### Stemmen uit Tripoli.

Op 18 april gaf de tweede man in Lybië, majoor Abdas-Salam JALLOUD, in Tripoli een persconferentie\*. Hij stelde dat Washington tot de luchtaanval op Lybië had besloten, toen het duidelijk was geworden dat complotten tegen het leven van KADHAFI geen succes opleverden. In dat verband onthulde hij dat de Amerikanen de Moslem Broederschap, een in de gehele Arabische wereld ondergronds opererende organisatie van islamitische fundamentalisten, opdracht hadden gegeven de Lybische leider te vergiftigen.

JALLOUD dreigde dat Lybië de USSR marinebases ter beschikking zou kunnen gaan stellen als Washington door zou gaan met zijn agressieve politiek jegens Tripoli. Volgens hem was de Lybische leiding bezig zich te bezinnen op de wijze waarop gereageerd moest worden op de Amerikaanse aanval. De leiders in Tripoli stonden bij dit beraad in nauw contact met de USSR en de Warschau Pakt-landen, aldus JALLOUD, die vervolgde: "Nu onze neutraliteit niet is gerespecteerd, hebben wij het volste recht om passende maatregelen te nemen".

Een Joegoslavisch televisiestation heeft een vraaggesprek uitgezonden met KADHAFI\*\*, waarin deze verzekerde dat er in Lybië geen terreur of terrorisme bestaat. Ongehinderd door enige vorm van bescheidenheid gaf hij vervolgens te verstaan dat zijn land de strijd tegen Amerika zou opvoeren en uitbreiden totdat er een situatie zal zijn ontstaan, waarin Tripoli op voet van gelijkwaardigheid met Washington kan onderhandelen. KADHAFI beloofde verder te zullen blijven strijden voor de rechten van negers en indianen in Amerika, voor de rechten van de volkeren in Nicaragua en elders in Centraal-Amerika, en voor de Palestijnse rechten en de Palestijnse zaak "totdat wij Amerika uit Palestina hebben verdreven, uit de Middellanse Zee, Zuid-Amerika en Angola, totdat Amerika is teruggedrongen tot binnen de eigen grenzen".

Op 23 april publiceerde Tass een uitgebreid verslag van een ontmoeting in Tripoli tussen KADHAFI en Sovjetjournalisten. Namens het Sovjetpersbureau waren en daarbij aanwezig geweest. De Lybische leider toonde zich voldaan dat CPSU-leider GORBACHEV de Amerikaanse aanval niet alleen had veroordeeld maar Washington ook "ernstig" had gewaarschuwd. Hij riep de gehele wereld op zich te scharen achter de oproep uit het Kremlin om zowel de Amerikaanse als de Sovjetrussische oorlogsschepen terug te trekken uit de Middellandse Zee.

Interessant genoeg stelde KADHAFI van mening te zijn dat de Amerikanen tijdens hun aanval op Lybië de militaire samenwerking met de NAVO-partners hadden getest met het oog op mogelijke operaties van grotere omvang. Alhoewel zijn land de capaciteit bezat om uit te halen naar de Amerikaanse Zesde Vloot en de NAVO-steunpunten in het zuiden van Europa, hadden de leiders in Tripoli daarvan toch afgezien, en wel omdat zij hun verantwoordelijkheid voor de zaak van de vrede "nuchter" hadden ingeschat en gehoor wilden geven aan oproepen elders uit de wereld. Alhoewel hij dat niet met zoveel woorden zei, wilde KADHAFI zo ongetwijfeld aangeven dat Tripoli anders dan Washington wel openstaat voor dringende verzoeken van anderen.

De Lybische leider verzekerde dat zijn land het imperialisme wel een nederlaag wil toebrengen, maar dat het zich daarbij "niet door wraakgevoelens zal laten

---

\*Frankfurter Allgemeine Zeitung (FAZ) dd. 21-4-1986.

\*\*Nederlands Dagblad dd. 23-4-1986

leiden". Hij noemde het noodzakelijk een breed front te vormen van volkeren die de idealen van vrede en vrijheid na aan het hart ligt. Dat front zal samen met de door de USSR geleide socialistische landen tegenspel moeten bieden aan "het imperialisme en het neonazisme".

Natuurlijk kwam ook de onvrede van KADHAFI over het functioneren van de VN aan de orde\*. Omdat het lidmaatschap van de Veiligheidsraad de leden verplicht de vrede te verdedigen en niet over te gaan tot gewapende agressie, verdienen de VS en Engeland het niet nog langer permanent deel uit te maken van dit college. De Lybische leider stelde verder voor de zetel van de volkerenorganisatie over te plaatsen naar Zwitserland.

Toen de Lybische luchtafweer het de Amerikanen onmogelijk had gemaakt hun oorspronkelijke doelen te bombarderen, verwerd REAGAN tot een kindermoordenaar, "een naam die hij ook verdiende". Bovendien blokkeerde de Amerikaanse president niet alleen rechtvaardige oplossingen voor het Palestijnse probleem en in Zuid-Afrika, maar ook in Noord-Ierland(!). Door zijn "staatsterroristisch optreden" tegen volkeren dwingt REAGAN hen "geweld aan te wenden", aldus KADHAFI.

De Lybische leider prees de Sovjetmedia voor de wijze waarop zij over de Amerikaanse aanval hadden gerapporteerd en de achtergronden daarvan hadden blootgelegd.

#### Commentaren uit het Oostblok.

Tass-analist schreef op 21 april dat het bij de aanval op Lybië helemaal niet ging om de strijd tegen het terrorisme, maar alleen om het geven van een les aan een land dat niet wilde buigen voor de dictaten uit Washington.

Een dag later publiceerde het Sovjetpersbureau een bericht van twee speciale correspondenten in Tripoli, en . Met tevredenheid stelden zij vast dat het Amerikaanse plan om het "revolutionaire regiem in Lybië" van binnenuit te ondermijnen, was mislukt: de bevolking had zich alleen maar dichter achter de leiding geschaard. Volgens deze Sovjetjournalisten werden in de buitenwijken van Tripoli nog steeds niet-ontplofte Amerikaanse bommen onschadelijk gemaakt. Het ging daarbij evenwel niet om blindgangers maar om projectielen met een vertraagde ontsteking.

Het Oostduitse persbureau ADN ging op 17 april in op Westerse berichten over betrokkenheid van het Lybische Volksbureau in Oost-Berlijn bij de bomaanslag in het westelijk stadsdeel. Hiervoor bestond maar een kwalificatie: een leugen.

#### Reacties uit de Arabische wereld.

De in Beiroet verschijnende krant 'Al-Nahar' publiceerde op 16 april een verklaring van de beruchte ABU NIDAL-groep\*\*, waarin als antwoord op de luchtaanval op Lybië gedreigd werd met vergeldingsacties tegen Amerikaanse belangen in de Arabische wereld en daarbuiten. Voorts werd de landen, "die toegaven aan Amerikaanse druk", de wacht aangezegd.

En een andere krant in Libanon, 'Al-Ahrar', schreef dat een woordvoerder van de onbekende 'Organisatie van Arabische en Islamitische brigades' had

---

\*Zoals bekend tamboereert hij reeds jaren op dit thema (vgl. Focus A86/018 dd. 14-4-1986).

\*\*FAZ dd. 17-4-1986.

aangekondigd dat zijn club Amerikanen, Fransen (!) en Britten in geheel Libanon zou gaan ontvoeren en doden\* .

De Algerijnse staats- en partijleider Chadli BENJEDID deed tegenover een Zweedse krant de interessante mededeling, dat Algiers KADHAFI weliswaar als een oude vriend beschouwt, maar de methoden die Lybië toepast niet kan aanvaarden. Hij voegde daaraan toe dat "volkeren die voor hun onafhankelijkheid vechten" het recht hebben om over te gaan tot "wat men terrorisme noemt". Maar dat mag niet plaatsvinden "in bevriende landen"\*\*. .

Tot de eerste bezoekers die KADHAFI na de luchtaanval ontving behoorde een tweetal Marokkanen, nl. Ahmed OSMAN, parlaments-voorzitter en zwager van koning HASSAN II, en vice-premier LARAKI. Zij bevonden zich reeds in Lybië toen de Amerikaanse actie werd uitgevoerd\*\*\* .

Het Lybische persbureau JANA beschuldigde in een verklaring Tunesië, dat het zijn luchtruim had laten gebruiken door Amerikaanse toestellen die deelnamen aan de actie tegen Lybië.

De autoriteiten in Tunis namen deze aantijging blijkbaar niet al te serieus, want zij namen zelfs niet de moeite officiële verklaringen tegen Washington uit te geven. Tot 18 april viel in de Franstalige pers in Tunesië zelfs geen enkel commentaar op de Amerikaanse actie te lezen. En de dicht bij de regering staande, rechts-liberale Arabisch-talige krant 'Al-Sabah' noemde de onenigheid onder de Arabieren, "die vooral het gevolg is van extremistische en anarchistische stromingen in de Arabische wereld", de oorzaak van de ontstane situatie. Zonder dit met zoveel woorden te zeggen, werd de Zwarte Piet zo wel aan KADHAFI en de zijnen toegespeeld. Opmerkelijk was het ook dat de krant schreef dat de Amerikaanse operatie was uitgevoerd met "toestemming van Europese regeringen"\*\*\*\* .

De houding van de Tunesische autoriteiten werd misschien nog het duidelijkst geschilderd toen de rechtbank in Tunis op 22 april Ahmed MESTIRI, de leider van de grootste legale oppositiepartij, tot vier maanden detentie veroordeelde wegens het organiseren van een op 16 april gehouden "onwettige demonstratie" tegen de Amerikaanse aanval op Lybië\*\*\*\*\* .

---

\*FAZ dd. 17-4-1986.

\*\*Volkskrant 22. 23-4-1986.

\*\*\*FAZ dd. 19-4-1986.

\*\*\*\*FAZ dd. 19-4-1986

\*\*\*\*\*Volkskrant dd. 23-4-1986